

TiVIA

Tieto- ja viestintätekniiikan
ammattilaiset ry

IT-ura-tutkimus 2015

Tieto- ja viestintätekniiikan ammattilaiset TiVIA ry
Lars Sonckin kaari 12
02600 Espoo
www.tivia.fi
Puh. 020 741 9898

3.2.2016

Sisällysluettelo

1. Yhteenveto	3
2. Yleistä	4
2.1 Tutkimuksen tausta	4
2.2 Tutkimuksen tavoite	4
2.3 Tutkimusmenetelmä	4
2.4 Tulosten edustavuus ja painottaminen	5
3. Taustatietoja	5
4. Palkkaus ja siihen vaikuttavia tekijöitä	9
4.1 Palkkajakaumat	9
4.2 Palkka ja sukupuoli	11
4.3 Palkka ja ikä	12
4.4 Palkka ja peruskoulutus	12
4.5 Palkka ja työtehtävä	15
4.6 Palkka ja työpaikan sijainti	15
4.7 Palkka ja työnantajan päätoimiala	16
5. Kouluttautuminen työn ohessa	17
5.1 Mahdollisuudet ammattitaidon ylläpitämiseen	17
5.2 Sertifikaattien suorittaminen	18
6. Työajan jakautuminen työskentely-ympäristön mukaan	19
7. Tyytyväisyys työhön	22
8. Toimintatapojen muutos	27
9. Suhtautuminen yrittäjyyteen	30

3.2.2016

1. Yhteenveto

Tämän tutkimuksen tarkoitus on selvittää tietotekniikka-ammattilaisten palkkakehitystä ja muita työtehtäviin liittyviä asioita. Tutkimuksen toteutti TNS Gallup Oy. Kyselytutkimuksen tiedonkeruu tehtiin sähköisenä, kutsu kyselyyn lähetettiin sähköpostin välityksellä.

Aikaisempi positiivinen palkkakehitys pysähtyi 2015. Peruspalkkojen keskiarvo oli 0,7 % ja kokonaisansion keskiarvo 0,5 % pienempi kuin vuonna 2014, joten palkkojen voidaan todeta säilyneen ennallaan. Tulokset osoittavat kuitenkin, että samaan aikaan kun palkkojen keskimääräinen kasvu on pysähtynyt, niin tuloerot alalla ovat kasvaneet.

Kyselyaineistosta laskettu peruspalkan keskiarvo oli 4 379 euroa kuukaudessa ja mediaanipalkka, jota enemmän ja vähemmän ansaitsevia on yhtä paljon, oli 4 150 euroa kuukaudessa. Kokonaisansion keskiarvo, johon on laskettu peruspalkan lisäksi luontaisedut sekä ylityökorvaukset ja vastaavat lisät, mutta ei vuosibonuksia, oli 4 627 euroa kuukaudessa ja sen mediaani 4 350 euroa kuukaudessa. Jäsenten peruspalkka ja kokonaisansio ovat säilyneet lähes ennallaan vuodesta 2014.

Naisten (4 365 €) ja miesten peruspalkka (4 384 €) olivat 2015 käytännössä samalla tasolla. Myös naisten kokonaisansio (4 579 €) lähestyy miesten kokonaisansiota (4 642 €) ja oli lähes samalla tasolla, ero naisten ja miesten kokonaispalkkojen välillä on pienentynyt vuodesta 2014 240 eurosta 63 euroon.

Euromääräisiä palkkaryhmiä tarkasteltaessa nähtiin, että erot pienien ja suurten palkkojen välillä ovat kasvaneet. Sekä alle 4 000 € ja yli 6 000 € peruspalkkoja saavien osuudet ovat kasvaneet samanaikaisesti keskisuuren palkkaryhmien pienentyessä. Myös niiden vastaajien määrä, jotka saavat isoja, 6000–10000 € kokonaisansioita on kasvanut. Samanaikaisesti matalia, 2001–3000 € kokonaisansioita saavien ryhmässä on tapahtunut kasvua 3 prosenttiyksikköä vuodesta 2014.

Lähes puolet (49 % vastanneista) oli saanut viimeksi kuluneen vuoden aikana tavanomaisen palkan lisäksi tulokseen sidottua bonuspalkkiota tai muuta vastaavaa vuosittaista lisää. Vuonna 2014 vastaava osuus oli 45 %. Keskimääräinen vuosibonus on kasvanut selvästi vuodesta 2014, joskin bonusten euromääräinen hajonta on erittäin suurta vastaajakunnassa.

Bonuksia saaneiden määrän lisäksi myös bonusten keskimääräinen summa on kasvanut. Vuosibonus oli nyt keskimäärin 7 047 € kun vastaava summa oli v. 2014 5 969 euroa. Lähes puolet, 49 % bonuksia saaneista, sai 2 000 € tai vähemmän bonusta. Toisessa ääripäässä yli 10 000 € bonuksen sai 11 % kaikista bonuksia saaneista vastaajista.

Palkkojen kasvun pysähtymisen ja palkkaerojen lisääntymisen kanssa myös työviikot ovat pidentyneet. Tarkastelu osoittaa, että vastaajien ilmoittamat alle 41 viikkotunnin työpäivät ovat vähentyneet ja sitä pidemmät lisääntyneet. Myös ylitöiden määrä on lisääntynyt. Toisaalta samanaikaisesti on lisääntynyt myös niiden määrä, jotka eivät oman ilmoituksensa mukaan tee ylitöitä.

3.2.2016

Kaikesta huolimatta jäsenet ovat edelleen varsin tyytyväisiä työtilanteeseensa. Eniten IT-ammattilaisia hiertävät lisäansioiden ja bonusten saaminen, työtehtävien kuormittavuus, heikot urakehitysmahdollisuudet, osaamisen kehittäminen ja työpaikan yrityskulttuuri ja arvot.

Nykytilanteessa työn parhaiksi puoliksi koetaan työn haastavuus ja kiinnostavuus, lähimmät esimiehet, etätyömahdollisuudet ja työsuhteen turvallisuus.

2. Yleistä

2.1 Tutkimuksen tausta

TNS Gallup oy toteutti Tieto- ja viestintätekniikan ammattilaiset TIVIA ry:n ja Tivi-lehden toimeksiannosta palkkatutkimuksen, jonka tiedot kerättiin nettikyselynä joulukuussa 2015 ja tammikuun alussa 2016. Tutkimuksessa kartoitettiin palkkojen lisäksi myös työtyytyväisyyttä, työn ohessa tapahtuvaa koulutusta, urakehitystä sekä vaihtuvia, tutkimusaikana ajankohtaisia ilmiöitä, kuten IT-ammattilaisten työajan jakautumista eri työympäristöjen kesken ja suhtautumista yrittäjyyteen. Tässä raportissa ovat tutkimuksen kokonaistulokset.

2.2 Tutkimuksen tavoite

Tutkimuksen tavoitteena on seurata Suomen tietotekniikka-ammattilaisten ansiotason, tehtävien ja työolojen kehitystä. Haastattelun perusjoukko on TIVIA-yhteisön henkilöjäsenet (yli 10 % kaikista Suomen IT-ammattilaisista). Käytettävissä olevien vertailutietojen perusteella TIVIA-yhteisön jäsenkunta näyttää edustavan melko hyvin Suomen kaikkien IT-ammattilaisten populaatiota lukuun ottamatta ikäjakaumaa.

Jäsenistössä vanhemmat ikäluokat ovat yliedustettuja ja iän korrelaatio esimerkiksi palkan kanssa on positiivinen. Tästä syystä tutkimusaineisto on painotettu vastaajien iän mukaan vastaamaan kaikkia Suomen IT-ammattilaisia.

2.3 Tutkimusmenetelmä

Tutkimus toteutettiin internet-kyselynä. Kaikille TIVIA-yhteisön jäsenille, joiden sähköpostiosoite oli tiedossa, lähetettiin sähköpostikutsu osallistua tutkimukseen. Kyselyyn vastasi yhteensä 1 336 henkilöä, joka edustaa 18 %:a perusjoukosta. Vastausprosenttia voidaan pitää varsin hyvänä ja oli sama kuin vuonna 2014 toteutetussa tutkimuksessa.

Pääasiassa kysymykset koskivat työelämässä olevia, mutta työelämän ulkopuolella oleville oli kohdistettu muutamia omia kysymyksiä. Työelämän ulkopuolella vastanneista oli 149, joka oli hieman suurempi joukko kuin edellisenä vuonna (117 henkilöä).

3.2.2016

Palkka-analyysijä varten vastanneiden joukosta poistettiin ne, jotka eivät ole työelämässä mukana sekä joukko vastaajia, joilla oli puutteita tai ilmeisiä virheitä palkkatiedoissa. Ikäpainotuksen takia jouduttiin poistamaan vastaajat, jotka eivät olleet ilmoittaneet syntymävuottaan.

Mukaan palkkatietojen laskentaan hyväksyttiin vastaajat, joiden ilmoittama peruspalkka oli yli 200 €/kk ja joiden viikkotyötuntien määrä oli yli 20 tuntia.

Palkka-analyysiin jäi tehtyjen rajausten jälkeen 1 185 vastaajaa.

2.4 Tulosten edustavuus ja painottaminen

Kun tutkimukseen vastanneita verrataan Suomen kaikkiin IT-ammattilaisiin, joiden tiedot on poimittu Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta, niin huomataan, että vastanneiden ikäjakauma on vinoutunut.

Vastanneiden joukossa nuorimpien ikäryhmien aliedustus on huomattava ja vastaavasti vanhemmat ikäluokat ovat selvästi yliedustettuja. Jotta tulokset voitaisiin yleistää perusjoukkoon ja niitä verrata edellisten vuosien tutkimuksiin, ne on painotettu ikäryhmittäisellä painotuksella vastaamaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen aineistosta laskettua ikäjakaumaa.

Kaikki seuraavassa esitettävät IT-ura-tutkimuksen tulokset on laskettu ikävakioidusta aineistosta ja niillä siis kuvataan Suomen kaikkia IT-ammattilaisia.

3. Taustatietoja

Tietotekniikan varhaisina vuosina naisten osuus kasvoi hiljalleen ja saavutti noin 30 % tason vuoden 1980 paikkeilla.

Sen jälkeen luku on hiukan laskenut, koska alalle tulevien joukossa naisia on entistä vähemmän. Kolme neljästä IT-ammattilaisesta on nyt miehiä.

Naisten osuus on 24 %, mikä on samalla tasolla kuin 2014 tutkimuksessa (23 %).

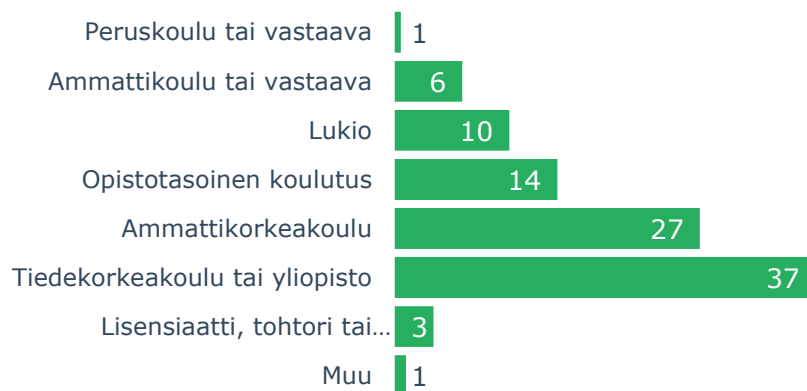

Kuva 1. IT-ammattilaiset 2015 sukupuolen mukaan %

3.2.2016

IT-ammattilaisten peruskoulutuksen jakauma on pysynyt lähes samana kuin edellisessä tutkimuksessa.

Aiemmin nopeasti kasvanut ammattikorkeakoulujen osuus on säilynyt samalla tasolla kuin mihin se nousi vuonna 2014. Sen sijaan opistotasoisien koulutuksen saaneiden osuus on laskenut 4 prosenttiyksikköä viime vuodesta.

Kuva 2. IT-ammattilaisten ylin peruskoulutustaso vuonna 2015 %

	Yliopisto	Ammatti- korkea- koulu	Opisto	Muu
2015	41 %	27 %	14 %	18 %
2014	42 %	28 %	18 %	13 %
2013	45 %	27 %	16 %	12 %

Taulukko 1. IT-ammattilaisten ylin peruskoulutus vuosina 2013–2015

Systemityö eli tietojärjestelmien suunnittelu, toteutus ja ylläpito työllistävät noin viidesosan IT-ammattilaisista. Hallintotehtävissä on 13 % vastanneista ja tietojärjestelmien käyttöön liittyvissä tehtävissä työskentelee 12 % vastanneista.

Yhteensä n. 17 % IT-ammattilaisista toimii erilaisissa johtotehtävissä.

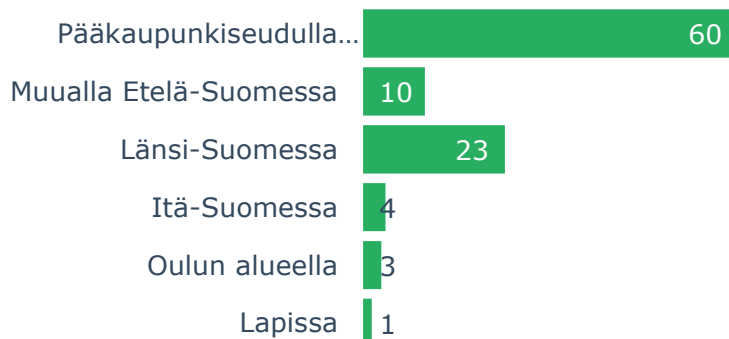
3.2.2016

Kuva 3. IT-ammattilaisten pääasialliset työtehtävät 2015 %

Pääasiallisen työtehtävän osalta ei vuoden aikana ollut tapahtunut merkittäviä muutoksia vaan osuudet olivat lähellä edellisvuoden vastaavia tuloksia.

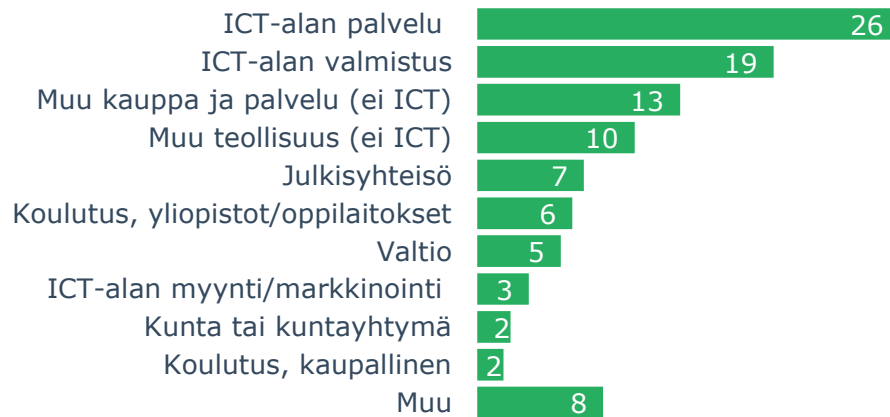
IT-työpaikat ovat keskittyneet pääkaupunkiseudulle. Pääkaupunkiseudun osuus työpaikoista on 60 % (2014 64 %). Seuraavaksi eniten työpaikkoja on Länsi-Suomessa.

Kuva 4. IT-ammattilaisten työpaikkojen sijoittuminen alueittain %

3.2.2016

Puolet IT-ammattilaisista työskenteli 2014 ICT-toimialan yrityksissä. Nyt osuus on 46 %.

Kuva 5. IT-ammattilaisten työnantajien päätoimiala %

3.2.2016

4. Palkkaus ja siihen vaikuttavia tekijöitä

Tutkimuksessa kokonaispalkka muodostuu peruspalkasta, luontoiseduista (esim. puhelinetu) ja lisäansioista (esim. ylityökorvaukset). Keskiluvut ovat seuraavat:

Kuukausipalkkojen keskiarvot ja mediaanit						
	2013		2014		2015	
	Keskiarvo	Mediaani	Keskiarvo	Mediaani	Keskiarvo	Mediaani
Peruspalkka	4 311 €	4 110 €	4 410 €	4 200 €	4 379 €	4 150 €
Kokonaisansio	4 537 €	4 320 €	4 649 €	4 320 €	4 627 €	4 350 €

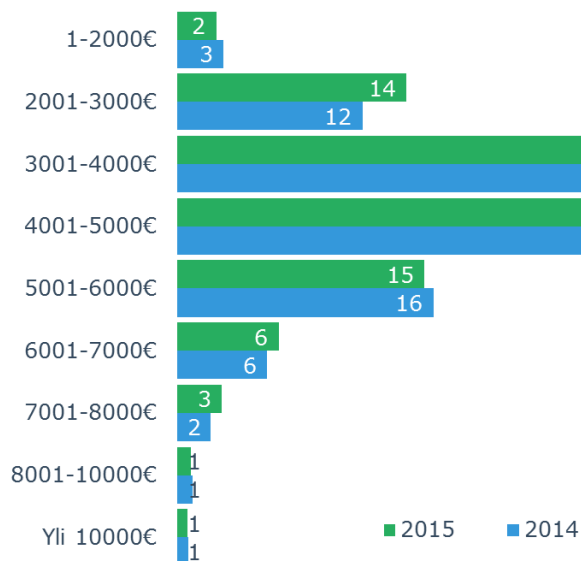
Taulukko 2: Kuukausipalkkojen keskiarvot ja mediaanit

Palkkojen nousu on pysähtynyt. Keskimääräinen peruspalkka on laskenut 31 euroa ja kokonaispalkka 22 euroa. Kokonaisansion mediaani on nyt 4 350 euroa, mikä kertoo palkkaerojen kasvusta.

4.1 Palkkajakaumat

Palkkajakaumassa on tapahtunut kasvua niiden ryhmässä, joiden peruspalkka on 2 001–4 000 €.

Kasvua on hieman myös yli 6 000 euron peruspalkkojen osuuksissa.

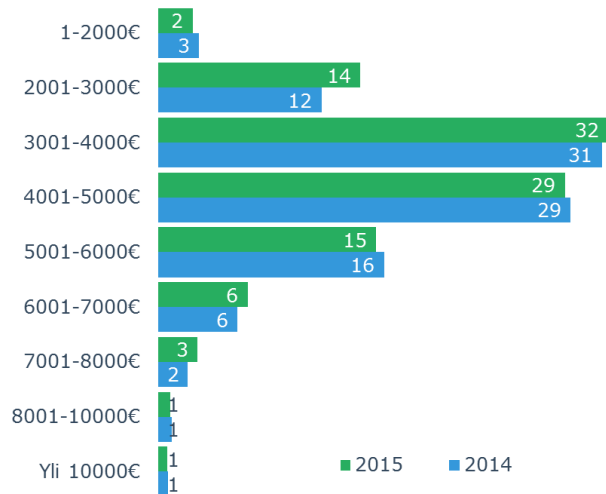

Kuva 6. IT-ammattilaisten peruspalkan jakauma %

3.2.2016

Sama muutos näkyy voimakkaampana, kun tarkastellaan kokonaisansioiden muutosta.

Keskimmäiset palkkaryhmät ovat pienentyneet ja palkkajakauman ääripään ryhmissä on tapahtunut kasvua.

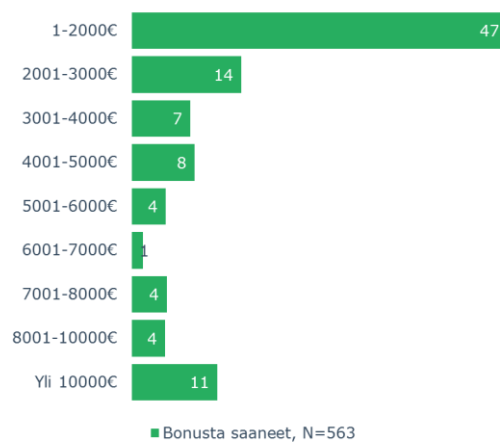

Kuva 7. IT-ammattilaisten kokonaisansion jakauma %

Hieman alle puolet IT-ammattilaisista (49 %) on saanut vuosibonusta.

Keskimäärinen vuosibonus on kasvanut selvästi edellisestä vuodesta ja oli nyt 7 047 €, vuonna 2014 keskimääräinen vuosibonus oli 5 969 €. Bonukset jakautuvat kuitenkin suuruuden mukaan epätasaisesti.

Lähes puolet sai 2 000 euroa tai vähemmän bonusta. Kaikista bonusta saaneista yhteensä 29 % sai 2000–5000€. Joka kahdeskymmenes IT-ammattilainen kuittasi ilmoituksensa mukaan yli 10 000 euron vuosibonuksen.

Kuva 8. Vuosibonus %

3.2.2016

4.2 Palkka ja sukupuoli

Naisten kokonaisansio lähestyy miesten kokonaisansiota ja on nyt lähes samalla tasolla.

Kokonaisansioiden hajonta on kuitenkin miehillä naisia suurempi. Miehistä on suhteellisesti ottaen enemmän vähän ja paljon ansaitsevia kuin naisissa, joiden kokonaisansion palkkahaitari on miehiä pienempi.

Kokonaisansio (peruspalkka + luontoisedut + lisäansiot/kk)	Mediaani						
	N=	Keskipalkka	F10	F25	F50	F75	F90
<u>Sukupuoli</u>							
mies	902	4 642 €	2 900 €	3 520 €	4 410 €	5 400 €	6 702 €
nainen	283	4 579 €	2 937 €	3 642 €	4 261 €	5 122 €	6 500 €

- F10 = Arvo, jonka alapuolella on 10 % ryhmästä
- F25 = Arvo, jonka alapuolella on 25 % ryhmästä
- F50 = Mediaani, ryhmän keskimääräinen arvo, jonka ylä- ja alapuolelle jää yhtä monta jäsentä
- F75 = Arvo, jonka yläpuolella on 25 % ryhmästä
- F90 = Arvo, jonka yläpuolella on 10 % ryhmästä

Taulukko 3. Kokonaisansion jakautuminen sukupuolen mukaan

Miesten ja naisten keskimääräisen kokonaispalkan ero on enää 63 € kun vastaava luku oli vuonna 2014 240 €. Mediaanipalkassa ero miesten ja naisten välillä on 149 € joka on samalla tasolla kuin viime vuonna (145 €).

Miesten kokonaisansio				
	2012	2013	2014	2015
Keskiarvo	4 569 €	4 634 €	4 711 €	4 642 €
Mediaani	4 220 €	4 420 €	4 365 €	4 410 €
Naisten kokonaisansio				
	2012	2013	2014	2015
Keskiarvo	4 292 €	4 211 €	4 471 €	4 579 €
Mediaani	4 050 €	4 100 €	4 220 €	4 261 €

Taulukko 4. Keskipalkat sukupuolen mukaan

Palkkaero sukupuolten välillä johtuu pääosin siitä, että naisia on edelleen suhteellisesti hieman vähemmän johtavassa asemassa ja vaativissa asiantuntijatehtävissä.

3.2.2016

4.3 Palkka ja ikä

IT-ammattilaisten tulot nousevat siirryttäessä vanhempiin ikäryhmiin ja ovat korkeimmillaan ikäryhmissä 55–64 vuotta. Vuoden 2013 tutkimuksessa keskimääräinen kokonaisansio oli suurempi 45–54-vuotiaiden ikäryhmässä, mutta nyt heitä iäkkäämmillä oli jälleen suuremmat tulot kuten vuonna 2014.

55–64-vuotiaista parhaiten ansaitsevan neljänneksen kokonaisansio on vähintään 6 311 euroa, kun vastaava raja 18–34-vuotiaiden ryhmässä on vain 4 410 euroa.

Kokonaisansio (peruspalkka + luontoisedut + lisäansiot/kk)	Mediaani						
	N=	Keskipalkka	F10	F25	F50	F75	F90
<u>Ikä</u>							
18–34	411	3 816 €	2 600 €	3 010 €	3 650 €	4 410 €	5 230 €
35–44	382	4 827 €	3 300 €	3 854 €	4 540 €	5 580 €	6 820 €
45–54	276	5 213 €	3 275 €	4 142 €	4 887 €	5 983 €	7 396 €
55–64	115	5 442 €	3 409 €	4 141 €	5 127 €	6 311 €	7 679 €

Taulukko 5. Kokonaisansio iän mukaan

Peruspalkka/kk 2015	Mediaani						
	N=	Keskipalkka	F10	F25	F50	F75	F90
<u>Ikä</u>							
18–34	411	3 579 €	2 600 €	3 000 €	3 300 €	3 960 €	5 000 €
35–44	382	4 622 €	3 200 €	3 800 €	4 400 €	5 300 €	6 500 €
45–54	276	4 884 €	3 013 €	4 000 €	4 700 €	5 600 €	6 540 €
55–64	115	5 206 €	3 200 €	4 003 €	5 000 €	5 955 €	7 200 €

Taulukko 6. Peruspalkka iän mukaan

4.4 Palkka ja peruskoulutus

Seuraavassa taulukossa on esitetty keskimääräinen peruspalkka ja kokonaisansio sekä niiden hajonta vastaajan ylimmän peruskoulutuksen mukaisissa ryhmissä.

3.2.2016

Peruspalkka/kk 2015	Mediaani						
	N=	Keskipalkka	F10	F25	F50	F75	F90
Mikä on ylin peruskoulutustasosi?							
Yliopisto	487	4 801 €	3 020 €	3 838 €	4 600 €	5 600 €	6 700 €
Ammattikorkeakoulu	330	4 028 €	2 600 €	3 200 €	3 800 €	4 723 €	5 600 €
Opisto	172	4 510 €	2 900 €	3 586 €	4 300 €	5 100 €	6 085 €
Muu koulutus	196	3 808 €	2 500 €	3 000 €	3 600 €	4 356 €	5 400 €

Taulukko 7. Peruspalkka peruskoulutustason mukaan

Kokonaisansio (peruspalkka + luontoisedut + lisäansiot/kk)	Mediaani						
	N=	Keskipalkka	F10	F25	F50	F75	F90
Mikä on ylin peruskoulutustasosi?							
Yliopisto	487	5 011 €	3 120 €	3 880 €	4 883 €	5 931 €	6 994 €
Ammattikorkeakoulu	330	4 286 €	2 650 €	3 200 €	4 000 €	4 920 €	6 008 €
Opisto	172	4 751 €	2 918 €	3 700 €	4 512 €	5 521 €	6 710 €
Muu koulutus	196	4 139 €	2 755 €	3 200 €	3 850 €	4 793 €	5 500 €

Taulukko 8. Kokonaisansio peruskoulutustason mukaan

Koulutuksen mukaan tarkasteltuna paras palkkataso on yliopistotutkinnon suorittaneilla, joista monet työskentelevät johtotehtävissä.

Ammattikorkeakoulututkintoja on suoritettu vasta vuodesta 1997 alkaen, joten ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet ovat iältään muita nuorempia ja heille on ehtinyt kertyä muita vähemmän työkokemusta. Pidemmästä työkokemuksesta johtuen opistotason koulutuksen saaneiden palkkataso ylittää ammattikorkeakoulun käyneiden palkkatason.

Ammattikorkeakoulun suorittaneista 45 % on 18–34-vuotiaita. Yliopistotason koulutuksen suorittaneista 41 % on 45-vuotiaita tai sitä vanhempia. Opistotason koulutuksen suorittaneiden keskuudessa yli 44-vuotiaita on reilusti yli puolet.

	Yliopisto	Ammatti- korkea- koulu	Opisto	Muu koulu- tus
18–34 v	30 %	45 %	9 %	55 %
35–44 v	29 %	37 %	27 %	28 %
45 v –	41 %	18 %	64 %	17 %

Taulukko 9. Peruskoulutus ja ikä

3.2.2016

Peruspalkka/kk 2015	Mediaani						
	N=	Keskipalkka	F10	F25	F50	F75	F90
<u>Mikä on ylin peruskoulutustasosi? Toisen palveluksessa, päätoiminen työ</u>							
Yliopisto	442	4 897 €	3 200 €	3 946 €	4 720 €	5 650 €	6 700 €
Ammattikorkeakoulu	321	4 036 €	2 600 €	3 200 €	3 800 €	4 709 €	5 600 €
Opisto	159	4 584 €	2 900 €	3 700 €	4 354 €	5 162 €	6 254 €
Muu koulutus	180	3 914 €	2 790 €	3 200 €	3 700 €	4 600 €	5 400 €

Taulukko 10. Peruspalkka peruskoulutustason mukaan, toisen palveluksessa päätoimisessa työssä olevat

Kokonaisansio (peruspalkka + luontoisedut + lisäansiot/kk)	Mediaani						
	N=	Keskipalkka	F10	F25	F50	F75	F90
<u>Mikä on ylin peruskoulutustasosi? Toisen palveluksessa, päätoiminen työ</u>							
Yliopisto	442	5 108 €	3 200 €	3 973 €	4 920 €	6 000 €	7 012 €
Ammattikorkeakoulu	321	4 293 €	2 650 €	3 200 €	4 000 €	4 894 €	6 000 €
Opisto	159	4 832 €	3 000 €	3 820 €	4 531 €	5 560 €	6 895 €
Muu koulutus	180	4 259 €	2 825 €	3 489 €	3 938 €	4 950 €	5 600 €

Taulukko 11. Kokonaisansio peruskoulutustason mukaan, toisen palveluksessa päätoimisessa työssä olevat

Kun tarkastellaan toisen palveluksessa olevia päätoimisia henkilöitä, keskipalkat kasvavat kaikissa koulutusryhmissä paitsi ammattikorkeakoulun suorittaneiden keskuudessa, verrattuina koko aineiston vastaaviin tuloksiin. Ero on kokonaispalkassa keskimäärin 99 euroa (pois lukien ammattikorkean käyneet).

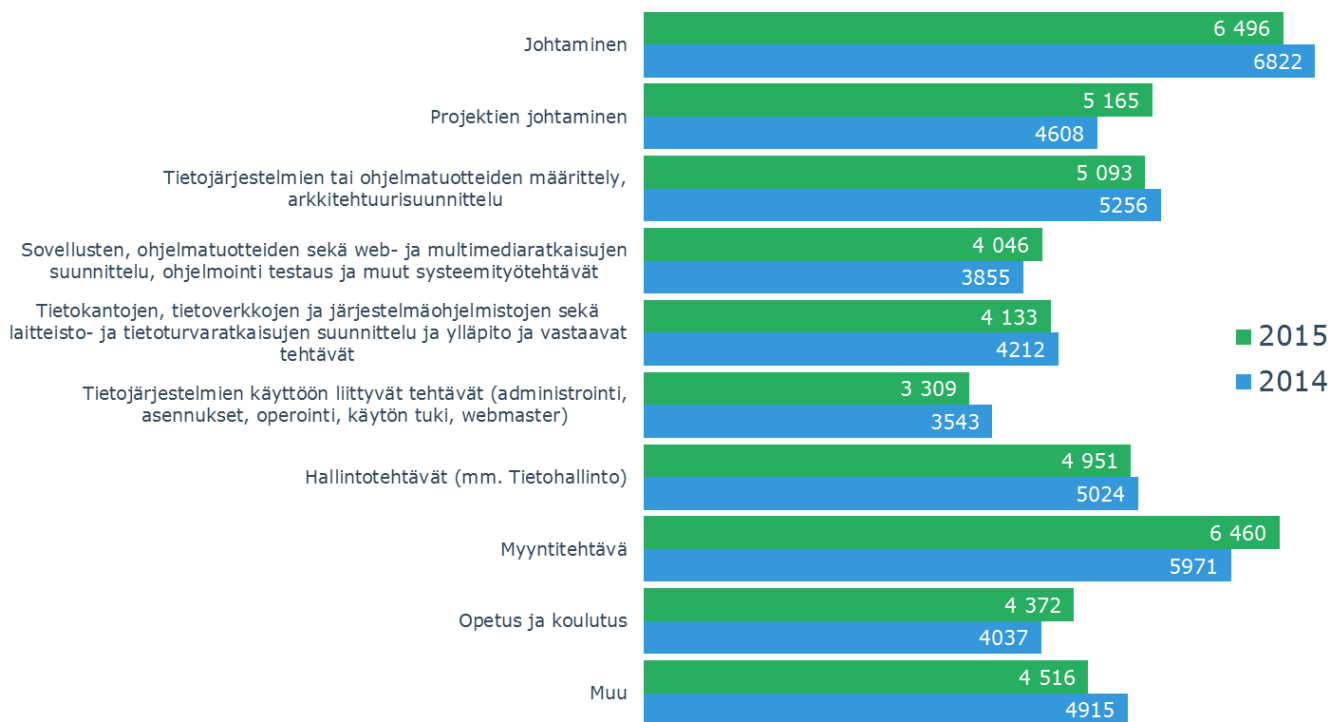
3.2.2016

4.5 Palkka ja työtehtävä

län ja työkokemuksen lisäksi vastaajan tehtäväkuva vaikuttaa voimakkaasti IT-ammattilaisten ansioihin. Vuonna 2015 keskimääräinen kokonaisansio oli selvästi suurin johtamisen ja myynnin tehtävissä. Kokonaisansiot olivat matalimmat tietojärjestelmien käyttöön ja systeemyöhön liittyvissä töissä.

Kokonaisansiotaso jatkoi nousuaan myynnin ja projektijohtamisen tehtävissä. Myös opetuksen ja koulutuksen ryhmässä kokonaisansiot kasvoivat.

Sen sijaan laskua nähtiin johtamisen, tietojärjestelmien käyttöön liittyvissä ja ryhmän ”muu” tehtävissä.

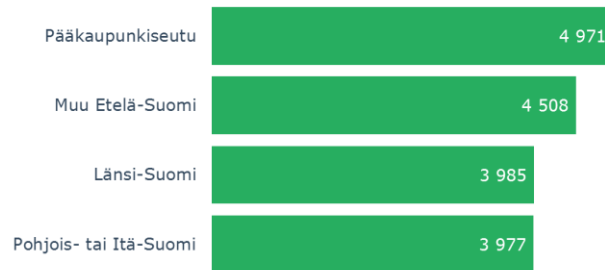

Kuva 9. Keskimääräinen kokonaisansio pääasiallisen työtehtävän mukaan vuosina 2014 ja 2015 €

4.6 Palkka ja työpaikan sijainti

Useimmat IT-työpaikat sijaitsevat pääkaupunkiseudulla, jossa palkat ovat korkeammat kuin maan muissa osissa. Myös muualla Etelä-Suomessa palkat ylittävät Länsi-, Pohjois- ja Itä-Suomen kokonaisansiotason.

3.2.2016

Kuva 10. Keskimääräinen kokonaisansio alueittain €

4.7 Palkka ja työnantajan päätoimiala

Parhaiten ansaitsevat ICT-ammattilaiset löytyvät jälleen ICT-alan myynti/markkinointiyrityksistä ja ICT-alan valmistuksesta. Parempien palkkojen osalta erottuvat myös muu teollisuus, muu kauppa ja palvelu sekä valtiotyönantaja.

Selvästi matalin ansiotaso on kaupallisen koulutuksen yrityksissä ja kuntasektorilla. Kokonaisansiot ovat keskimääräistä matalampia myös yliopistoissa ja oppilaitoksissa sekä jossain määrin myös julkisyhteisöjen tehtävissä.

Kokonaisansio (peruspalkka+luontoisedut+lisäansiot/kk)	N=	Keskipalkka	Mediaani				
			F10	F25	F50	F75	F90
Mikä on yrityksen/organisaation päätoimiala?							
ICT-alan valmistus mukaan lukien ohjelmistotu	223	4 958 €	2 839 €	3 773 €	4 605 €	6 035 €	7 796 €
ICT-alan palvelu	316	4 548 €	2 860 €	3 420 €	4 386 €	5 197 €	6 320 €
ICT-alan myynti/markkinointi	39	5 443 €	4 020 €	4 261 €	5 300 €	6 000 €	8 002 €
muu teollisuus (ei ICT)	119	4 764 €	3 200 €	3 720 €	4 832 €	5 545 €	6 130 €
muu kauppa ja palvelu (ei ICT)	144	4 780 €	3 200 €	3 685 €	4 783 €	5 370 €	6 326 €
julkisyhteisö	79	4 304 €	2 900 €	3 747 €	3 964 €	4 805 €	6 181 €
koulutus, kaupallinen	18	3 574 €			3 676 €		
koulutus, yliopistot ja oppilaitokset	71	4 004 €	3 000 €	3 010 €	3 719 €	4 434 €	5 538 €
valtio	61	4 703 €	3 243 €	4 095 €	4 600 €	5 366 €	6 005 €
kunta tai kuntayhtymä	24	3 750 €			3 486 €		
muu, mikä?	91	4 477 €	2 800 €	3 291 €	4 000 €	5 201 €	6 810 €

Taulukko 12. Keskimääräinen kokonaisansio työnantajan päätoimialan mukaan

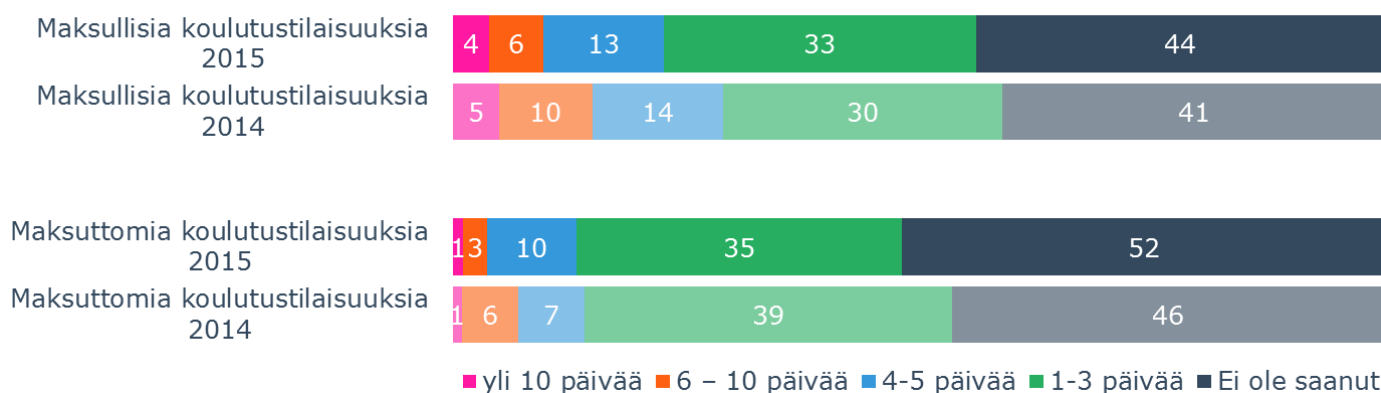

3.2.2016

5. Kouluttautuminen työn ohessa

5.1 Mahdollisuudet ammattitaidon ylläpitämiseen

Koulutuksesta kysyttiin vastaajilta seuraavasti: ” Jos olet saanut viimeisten 12 kk aikana työnantajan kustantamaa ammatillista koulutusta, kuinka monta työpäivää näistä koulutustapahtumista yhteensä kertyy?”

Kuva 11. Työnantajan kustantama ammatillinen koulutus viimeisen 12 kk aikana %

56 % on osallistunut maksulliseen koulutukseen ja 48 % maksuttomaan. Samoin kuin vuonna 2014, useimmille osallistuneille koulutuspäiviä on kertynyt vain muutamia. Sekä maksulliseen että maksuttomaan koulutukseen osallistuminen on vähentynyt vuodesta 2014.

Koulutuksen riittämättömyyteen merkittävänä syynä katsottiin olevan kustannukset ja ajanpuutteen. Huomiota kiinnittää kustannussyiden voimakas nousu syynä koulutuksen riittämättömyyteen.

Merkittävät syyt, jotka vaikuttavat koulutuksen riittämättömyyteen	2015	2014	2013
Sopivaa koulutusta ei ole tarjolla	18 %	25 %	15 %
Ei ole selkeää käsitystä siitä, mitä tietoa tarvitsen	12 %	13 %	10 %
Kouluttautumiseen ei ole aikaa	47 %	37 %	56 %
Kouluttautuminen ei ole mahdollista kustannussyistä	45 %	24 %	40 %

Taulukko 13. Syyt ammatillisen kouluttautumisen riittämättömyyteen

3.2.2016

5.2 Sertifikaattien suorittaminen

Sertifikaattien suorittaminen on samalla tasolla kuin 2014. Jokin sertifikaatti on 46 prosentilla, vuonna 2013 osuus oli 40 %.

16 prosentilla on valmistajakohtainen sertifikaatti ja 37 prosentilla sertifikaatti, joka ei ole sidottu johonkin valmistajaan.

Sertifikaatin hankkimisella tavoitellaan useimmiten oman osaamisen kehittämistä, työnsaanti- ja urakehitysmahdollisuuksien parantamista ja uusien tehtävien vaatimuksiin vastaamista.

Palkkauksen tai muiden työehtojen parantaminen on oman arvion mukaan ollut sertifikaatin suorittamisen pontimena vain 13 % vastaajista.

Työnantaja on vaatinut tai suositellut sertifioitumista 43 %:lle vastaajista.

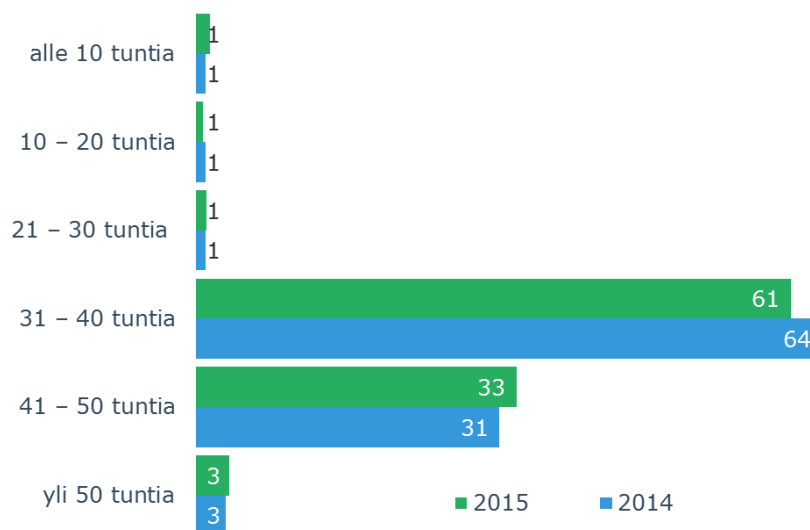
Kuva 12. Sertifikaatin hankkimisen tavoitteet %

3.2.2016

6. Työajan pituus, ylityöt ja työajan jakautuminen työskentelyympäristön mukaan

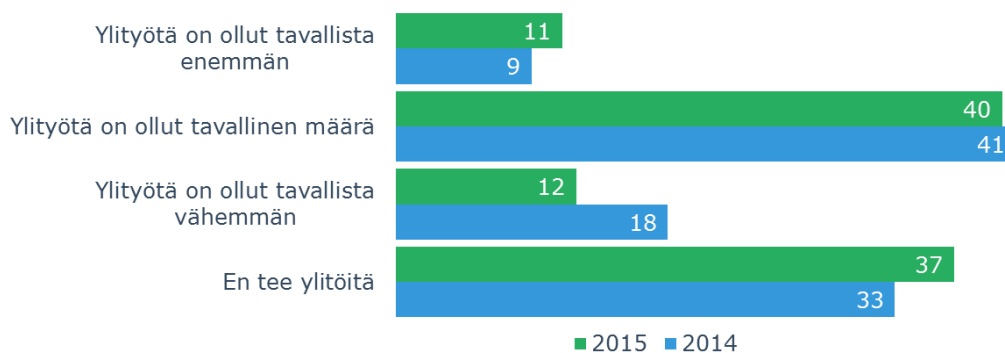
Selvästi yli 61 % IT-ammattilaisista tekee 31–40 tunnin työviikkoa. Kolmannes vastanneista ilmoittaa keskimääräisen työviikon pituudeksi 41–50 tuntia.

Vertailu vuoteen 2014 osoittaa, että pitkien työviikkojen osuus on kasvanut jonkin verran.

Kuva 13. Keskimääräinen viikkotyön pituus edellisen 12 kk aikana %

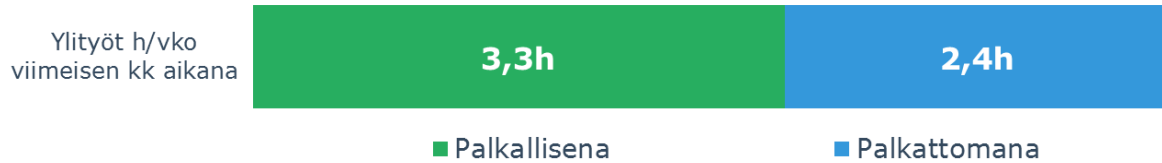
Työviikkojen pitenemisen lisäksi myös ylityötä on tehty jonkin verran aikaisempaa enemmän. Samanaikaisesti on tosin lisääntynyt niiden IT-ammattilaisten osuus, jotka eivät oman ilmoituksensa mukaan tee ylityötä.

Kuva 14. Ylitöiden määrän muutos %

3.2.2016

Ylitöitä tehtiin keskimäärin 5,6 h viikossa viimeksi kuluneen kuukauden aikana. Ylitöistä yli puolet oli palkallisia, mutta palkatta tehtiin keskimäärin 2,4 tuntia ylitöitä samana aikana.

Kuva 15. Ylitöiden kesto viimeisen kk:n aikana

Tutkimuksessa selvitettiin myös, missä eri paikoissa IT-ammattilaiset työskentelevät.

Valtaosa, 89 % IT-ammattilaisista, työskentelee ainakin osan työajastaan toimistolla. Kääntäen tämä tarkoittaa sitä, että noin joka kymmenes ei käytännössä työskentele lainkaan vakituisella toimistolla.

71 % vastaajista tekee osan työajastaan etätyönä.

Alle puolet, 43 % vastaajista, työskentelee jonkin osan ajastaan asiakkaan tai muun yhteistyökumppanin tiloissa. 41 % ilmoittaa tekevänsä töitä myös oman organisaationsa tiloissa muualla.

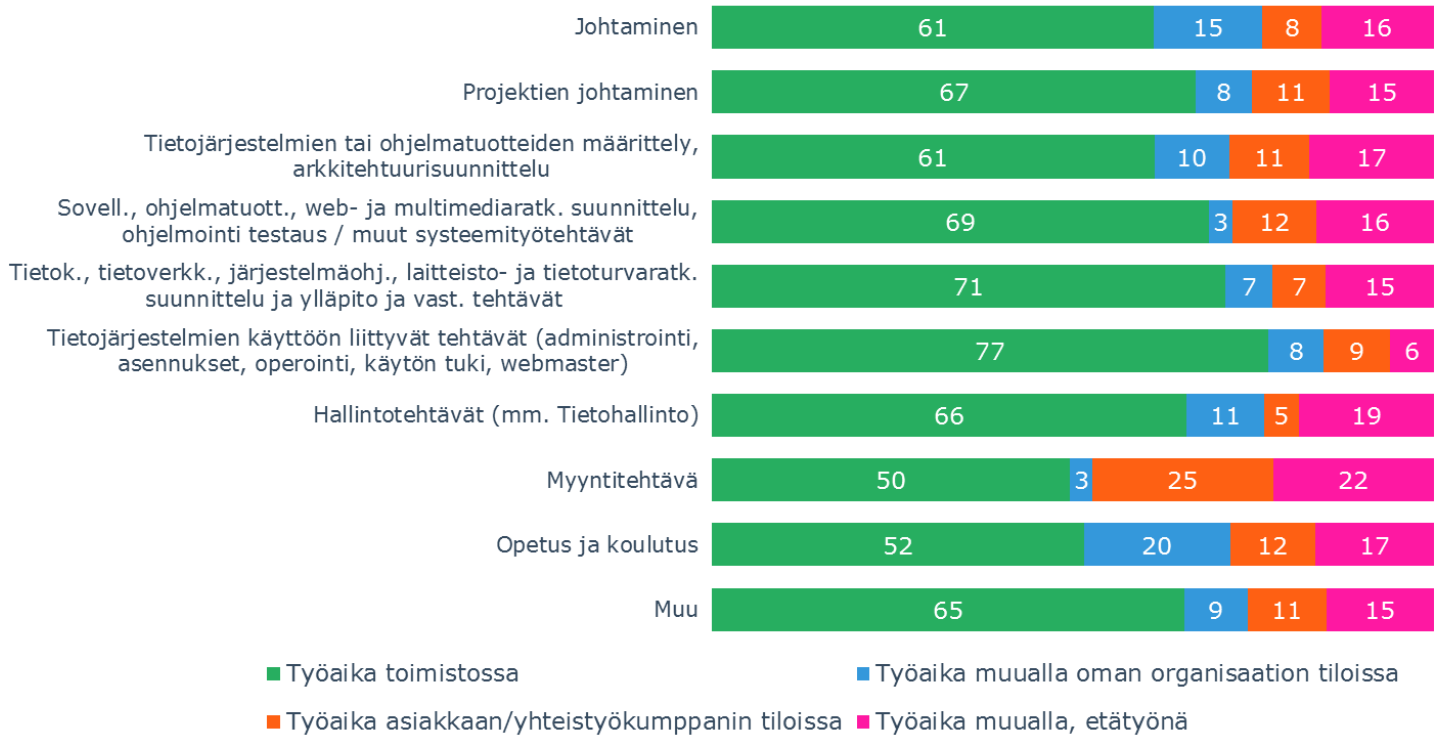
Toimistolla työskentely on yleisintä tietojärjestelmien käyttöön sekä suunnitteluun ja ylläpitoon liittyvissä tehtävissä. Vähiten toimistolla työskentelevät myynti- sekä opetus- ja koulutustehtävissä olevat henkilöt.

Opetus- ja koulutustyötä tekevät työskentelevät muita useammin oman organisaation muissa tiloissa.

Eniten työaika asiakkaan tai yhteistyökumppanin tiloissa viettävät myyjät ja johtajat, vähiten hallintotehtäviä hoitavat IT-ammattilaiset.

Etätyötä tehdään varsin tasaisesti kaikissa ryhmissä. Sen keskimääräinen osuus työviikosta näyttäisi olevan alle päivän viikossa.

3.2.2016

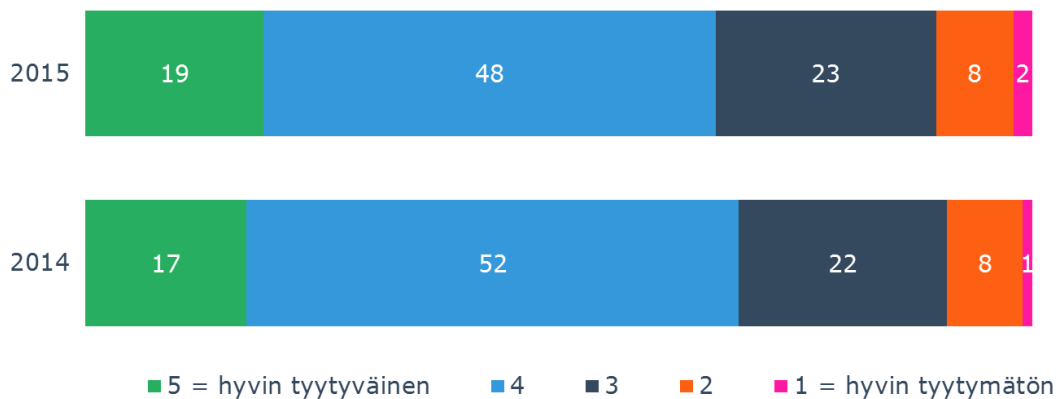
Kuva 16. Työajan jakautuminen työskentely-ympäristöittäin tehtäväalueen mukaan %

3.2.2016

7. Tyytyväisyys työhön

IT-ammattilaiset ovat edelleen varsin tyytyväisiä työtilanteeseensa. Joka kymmenes vastaaja on tyytymätön (vastaukset 1–2) kun taas enemmistö 67 % oli tyytyväisiä (vastaukset 4–5) työtilanteeseensa kokonaisuutena.

Luvuissa ei ole merkittävää muutosta edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuva 20: Tyytyväisyys työtilanteeseen kokonaisuutena %

Vakituisessa kokopäivätyössä olevat ovat selvästi tyytyväisempiä työtilanteeseensa kuin määräaikaisella sopimuksella työskentelevät. Määräaikaisista on tyytyväisiä 58 % ja tyytymättömiä 20 %.

Eri organisaatiotasoilla työskentelevistä tyytyväisimpiä ovat johtajat, joista tyytyväisten osuus on 80 % ja tyytymättömien osuus vain 5 %. Toisen ääripään muodostavat yrittäjät, joista tyytyväisiä työtilanteeseen on 53 % ja tyytymättömiä 28 %. Tulos on suuntaa-antava yrittäjien vähäisen vastaajamäärän vuoksi.

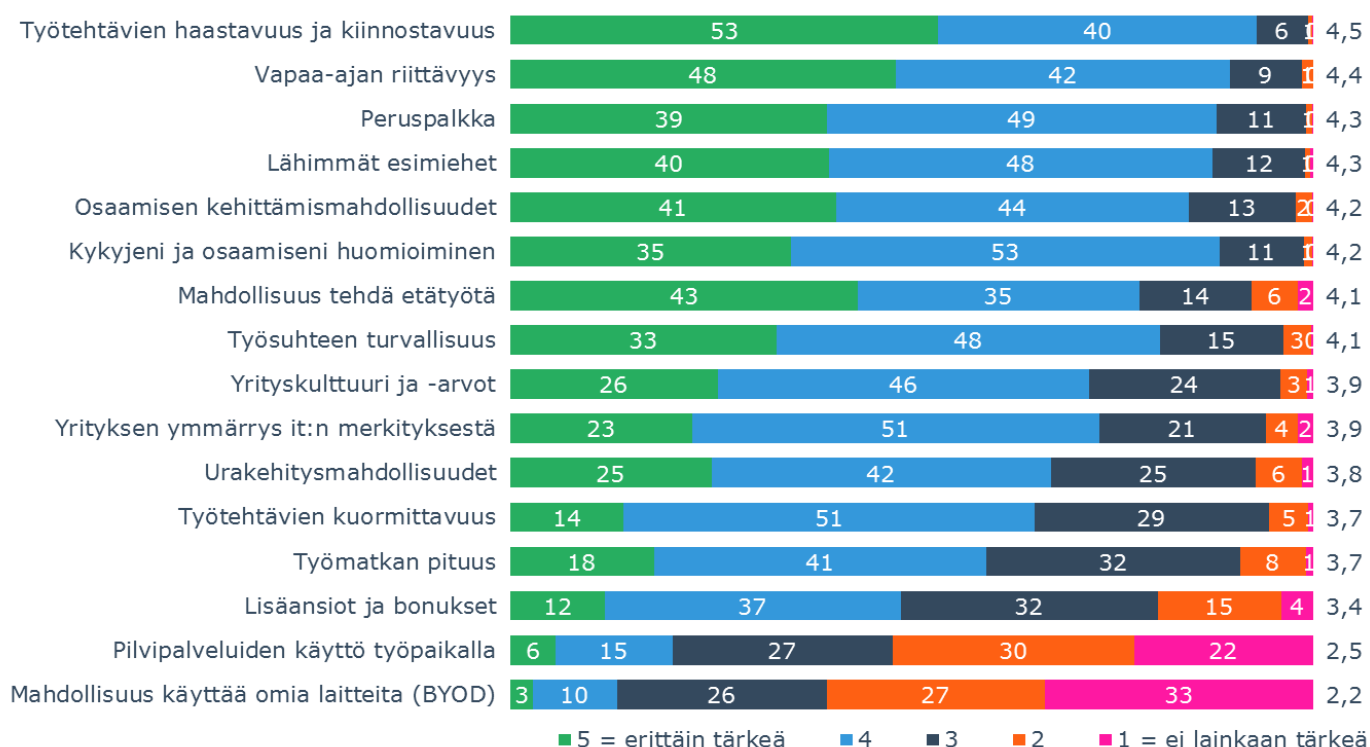
län mukaan tarkasteltuna tyytyväisyys vähenee hieman siirryttäessä nuorista ikäryhmistä vanhimpiin.

Tyytyväisyydessä tai tyytymättömyydessä ei ole merkittäviä eroja miesten ja naisten välillä.

3.2.2016

Työtilanteeseen liittyvistä tekijöistä tärkeimpinä pidetään työtehtävien haastavuutta ja kiinnostavuutta, vapaa-ajan riittävyttä, peruspalkkaa, lähimpiä esimiehiä ja oman osaamisen kehittämismahdollisuuksia.

Tärkeää on myös kykyjen ja osaamisen huomioiminen ja mahdollisuudet tehdä etätöitä ja työsuhteen turvallisuus.

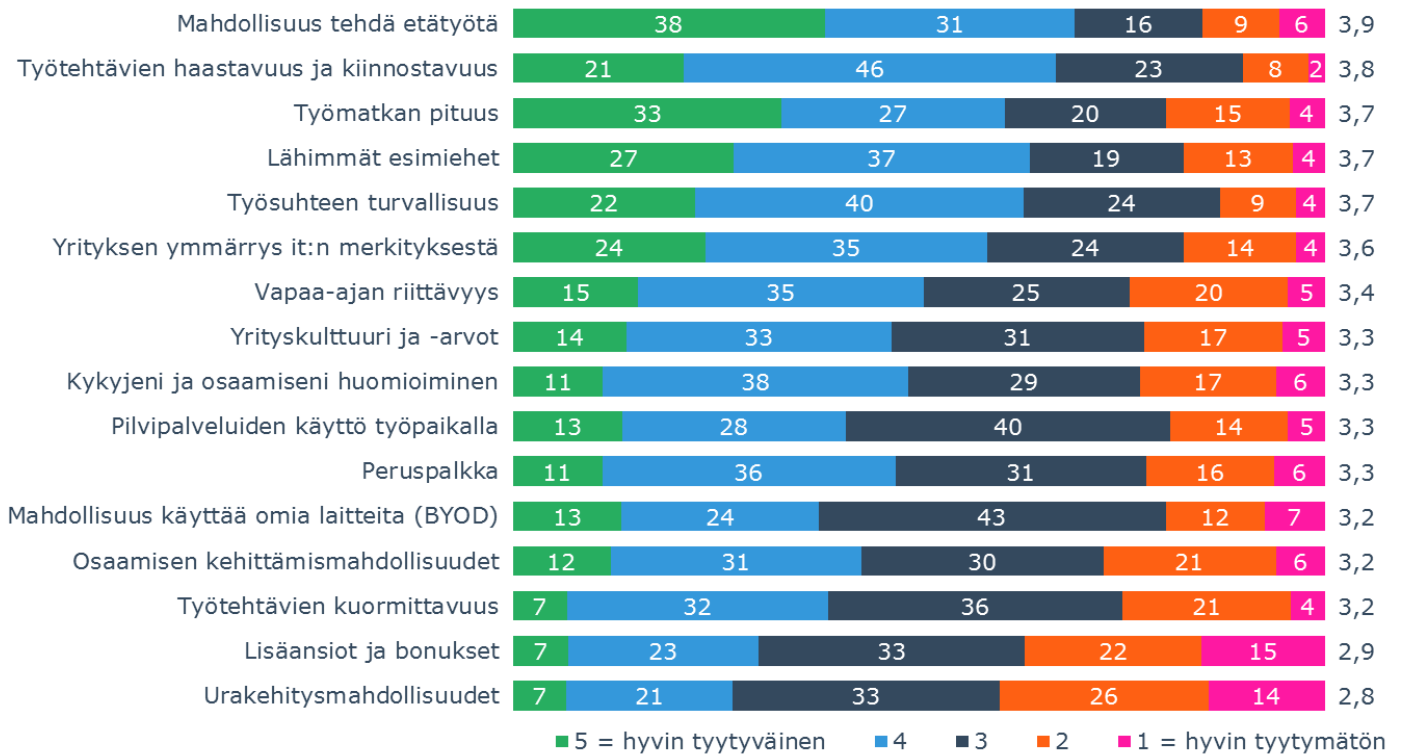
Kuva 21. Nykyisen työtilanteen osatekijät, niiden tärkeys, % ja keskiarvo

Tyytyväisyys työtilanteeseen liittyviin tekijöihin on pääosin vähintään kohtalaisella tasolla (keskiarvo 3,2 tai enemmän).

Selkeästi tyytymättömiä ollaan urakehitysmahdollisuuksiin ja lisäänsio- ja bonusmahdollisuuksiin. Lisäksi joukko tekijöistä on sellaisia, että niihin on tyytymättömiä jopa neljännes vastanneista.

Näitä asioita ovat mm. vapaa-ajan riittävyys, osaamisen kehittämismahdollisuudet, työtehtävien kuormittavuus. Myös arviot yrityskulttuurista ja arvoista sekä omien kykyjen ja osaamisen sekä huomioimisesta jakavat voimakkaasta vastaajakuntaa.

3.2.2016

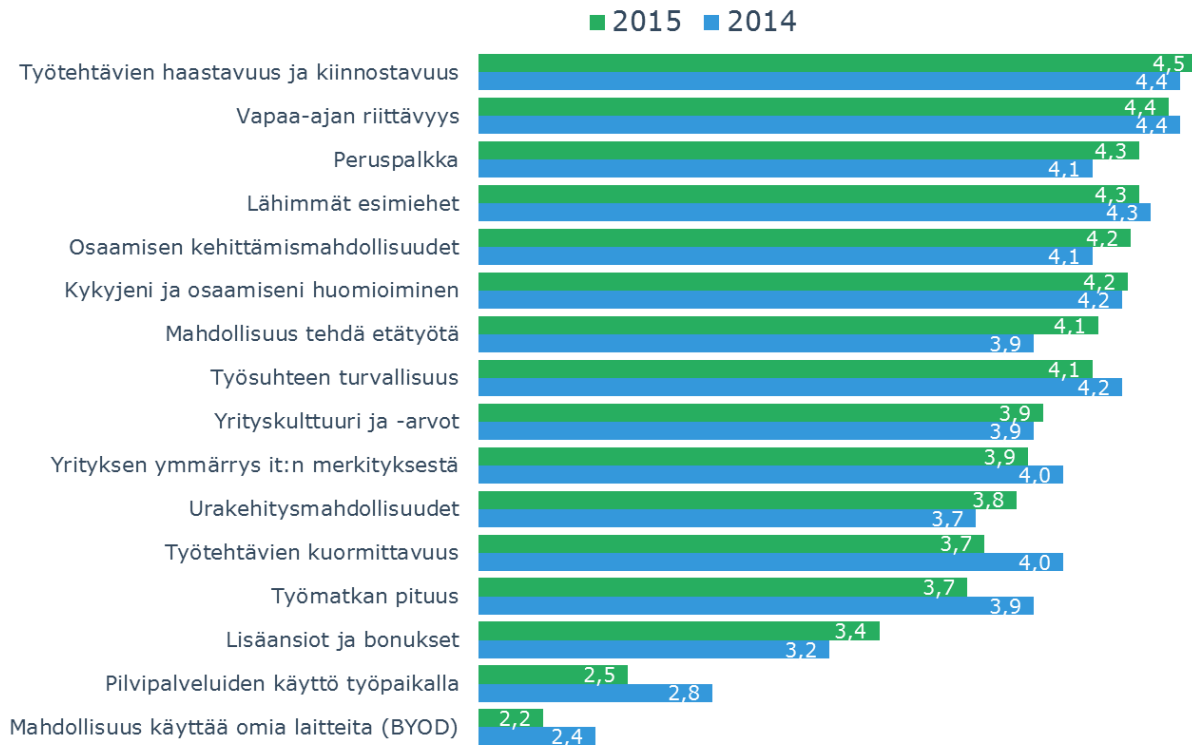
Kuva 22. Tyytyväisyys nykyiseen työtilanteeseen % ja keskiarvo

Aikaisempaa tärkeämmäksi tekijöiksi ovat vuoteen 2014 verrattuna nousseet mm. peruspalkan suuruus, mahdollisuus etätöiden tekemiseen ja mahdollisuus lisäansioihin ja bonuksiin.

Tekijöitä, joiden tärkeyden arvioidaan laskeneen, ovat työtehtävien kuormittavuus ja työmatkan pituus.

3.2.2016

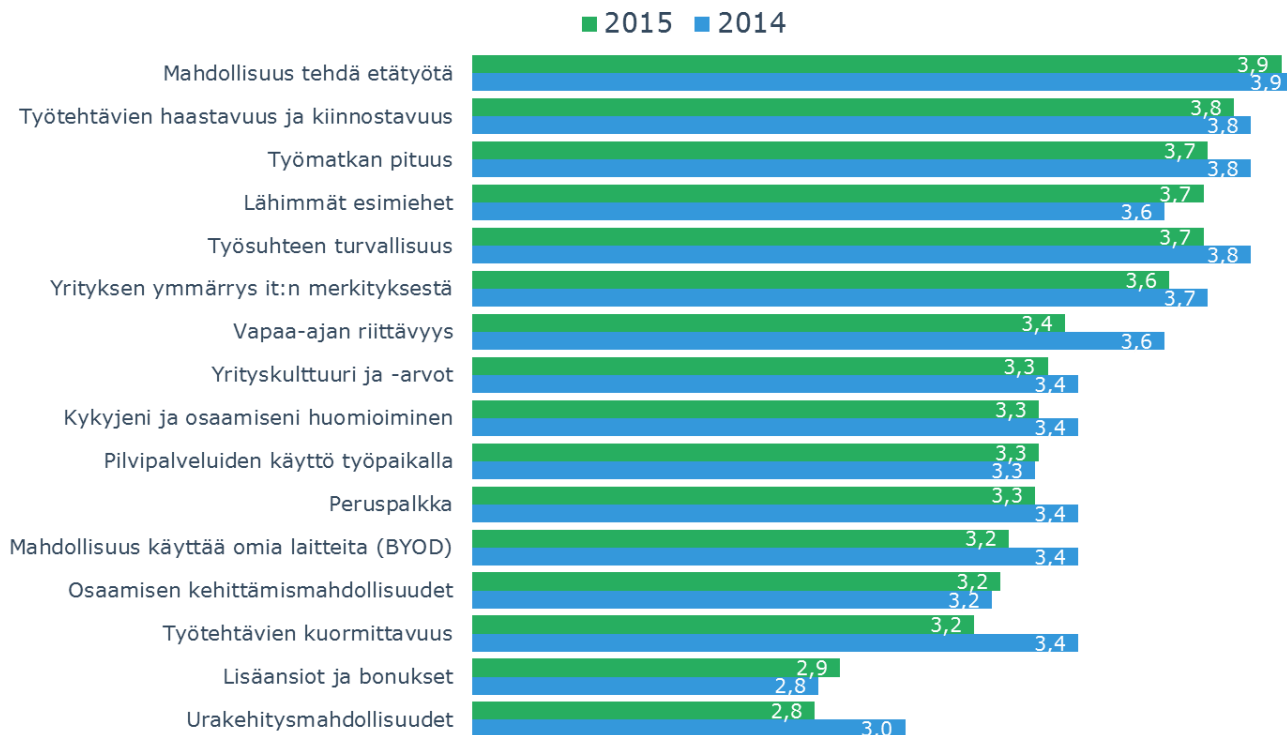

Kuva 23. Nykyisen työtilanteen osatekijät, tärkeyden muutos 2014 → 2015, keskiarvo

Vuoteen 2014 verrattuna tyytyväisyys ei ole lisääntynyt merkittävästi minkään tutkitun osatekijän kohdalla.

Sen sijaan tyytyväisyys vapaa-ajan riittävyyteen on vähentynyt. Myös työtehtävien kuormittavuuden arvioidaan lisääntyneen selvästi ja urakehitysmahdollisuuksien heikentyneen. Lisäksi tyytymättömyys mahdollisuuksiin käyttää omia laitteita työssä on lisääntynyt.

3.2.2016

Kuva 24. Tyytyväisyys nykyiseen työtilanteeseen, muutos 2014 → 2015, keskiarvo

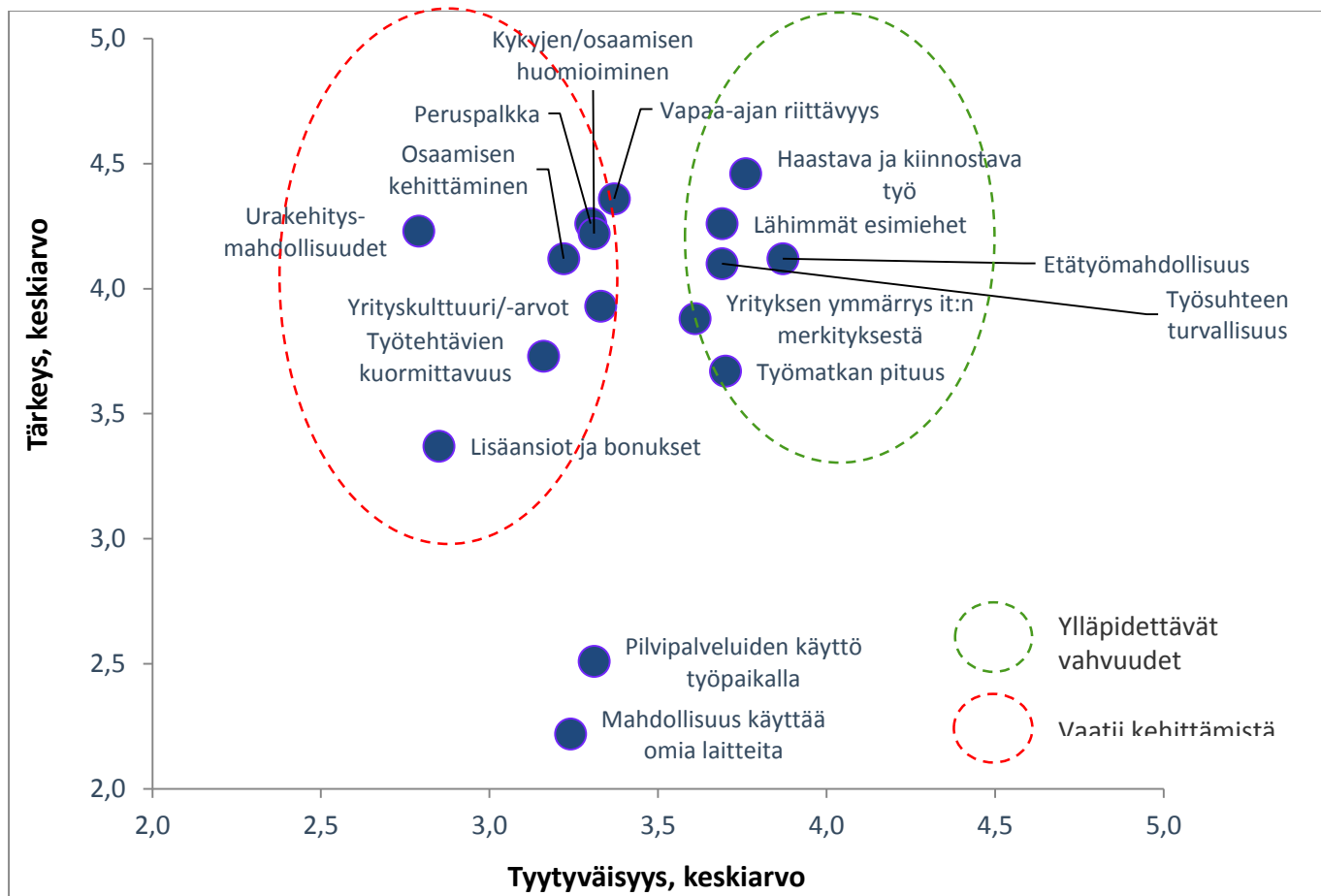
Kun eri tekijöiden tärkeys- ja tyytyväisyysarviot yhdistetään nelikenttätarkastelulla, saadaan yhteenveto siitä, mikä on eri kehittämiskohteiden kriittisyys.

Tarkastelu osoittaa, että eniten IT-ammattilaisia hiertävät lisäänsioiden ja bonusten saaminen, työtehtävien kuormittavuus, heikot urakehitysmahdollisuudet, osaamisen kehittäminen ja työpaikan yrityskulttuuri ja arvot.

Nykytilanteessa työn parhaiksi puoliksi koetaan työn haastavuus ja kiinnostavuus, lähimmät esimiehet, etätömahdollisuudet ja työsuhteen turvallisuus.

Pilvipalveluiden käyttö työpaikalla ja mahdollisuus käyttää omia laitteita ovat tärkeydeltään niin vähäisiksi arvioituja, että niiden merkitys on matalahkosta tuloksesta huolimatta toissijainen.

3.2.2016

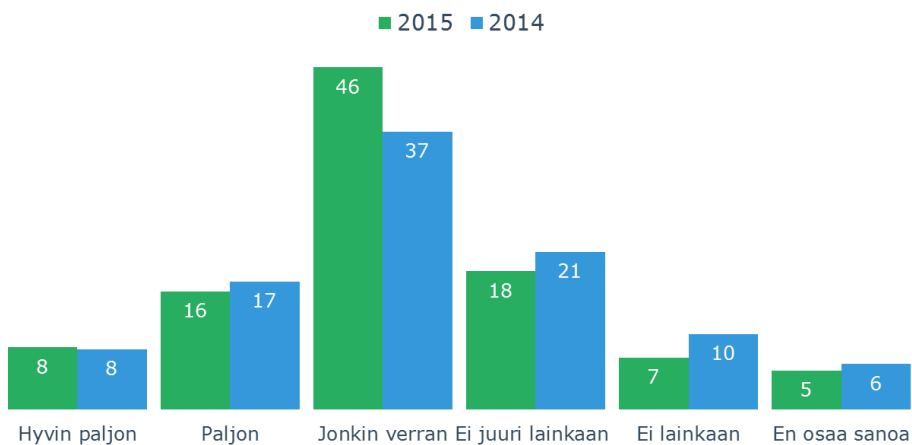
Kuva 25. Toiminnan tekijöiden tärkeys ja tyytyväisyys nykyiseen työtilanteeseen, kehittämisanalyysi

8. Toimintatapojen muutos

Vastaajista 66 % arvioi, että työpaikan toimintatavat ovat muuttuneet vähintään jonkin verran.

Ainoastaan neljännes on sitä mieltä, ettei muutoksia ole juuri tapahtunut. Toimintatapojen muutoksen voi sanoa jopa kiihtyneen IT-ammattilaisten työpaikoilla viime vuodesta.

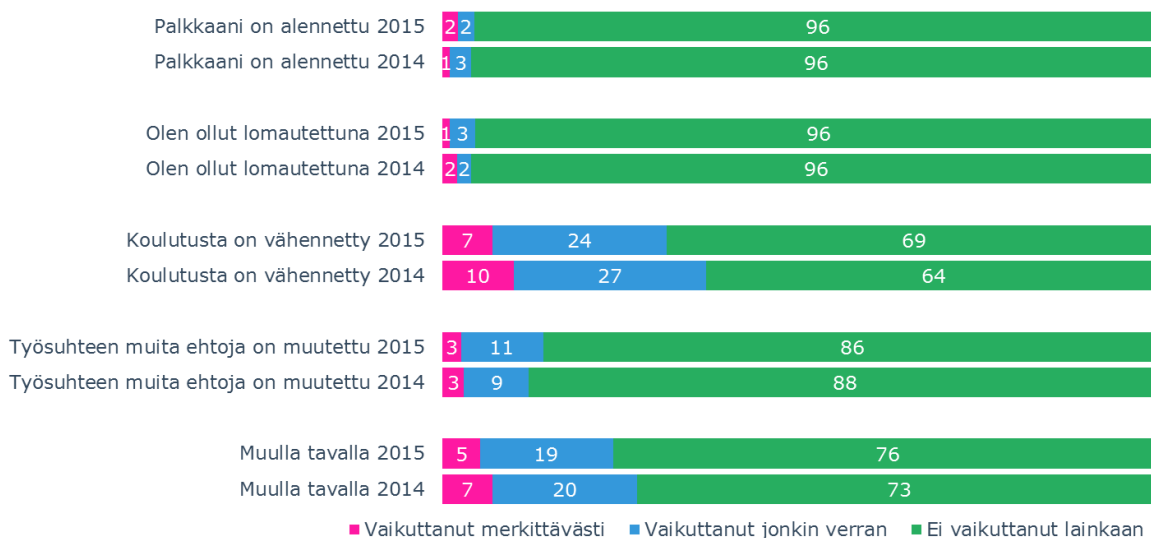
3.2.2016

Kuva 19: Toimintatapojen muuttuminen %

Toimintatapojen muuttumista nähdään kaikissa työtehtävissä. Eniten muutosta ovat kokeneet johtajat (86 % jonkin verran, paljon tai hyvin paljon), vähiten systeemyötehtävissä (63 %) ja opetus- ja koulutustehtävissä (64 %) toimivat. Muissa tehtävissä toimivat sijoittuvat näiden ääripäiden väliin.

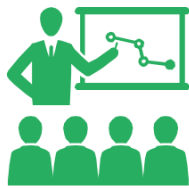
Eniten tutkimuksessa kysytyistä asioista toimintatapojen muutoksen arvioidaan näkyneen koulutuksen vähentämisenä, joka on jatkunut melko voimakkaana vuodesta 2014. Työsuhteen muita kuin palkkaehtoja on muutettu 14 %:lla vastaajista.

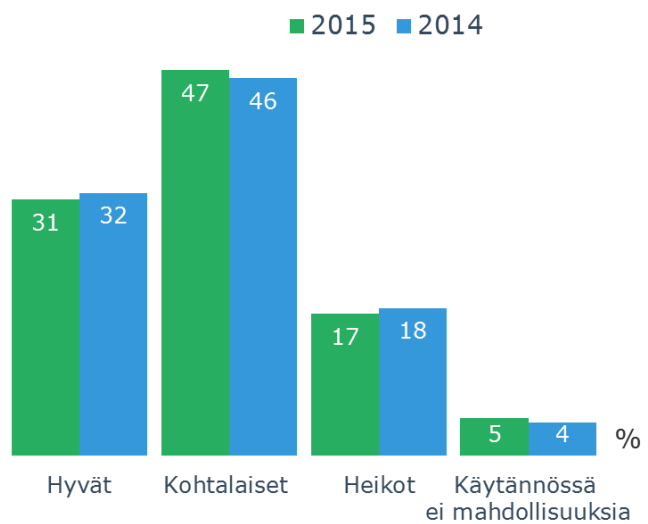
Kuva 20. Talouden taantumien vaikutukset työolosuhteisiin %

3.2.2016

IT-ammattilaisilta kysyttiin, minkälaisiksi he arvioisivat uudelleensijoittumismahdollisuutensa, jos he joutuisivat työttömäksi nykyisestä työstään. Valtaosa, 78 % pitää mahdollisuuksiaan sijoittua uudelleen työelämään vähintään kohtalaisina, 31 % hyvinä. Heikoksi tai mahdottomaksi tilanteen arvioi 22 %.

	2015
Etsii aktiivisesti uutta työpaikkaa	17 %
Toisen palveluksessa olevista harkitsee yrittäjäksi ryhtymistä	13 %
Yrittäjistä katsoo yrittäjyyden vastanneen odotuksia	83 %

Kuva 21. Arviot uudelleensijoittumismahdollisuuksista ja uuden työpaikan etsiminen %

Haastatelluista lähes viidennes etsii tällä hetkellä aktiivisesti uutta työpaikkaa. Toisen palveluksessa olevista 13 % harkitsee yrittäjäksi ryhtymistä.

Niistä, jotka ovat tällä hetkellä yrittäjiä, 83 % arvioi, että yrittäjyys on vastannut odotuksia.

Arvioissa ei ole merkittäviä eroja mies- ja naisyrittäjien tai eri-ikäisten yrittäjien välillä.

3.2.2016

9. Suhtautuminen yrittäjyyteen

Kuten viime vuonnakin, IT-ammattilaisista 13 % harkitsee yrittäjäksi ryhtymistä seuraavan vuoden aikana.

Kielteisesti vastanneilta kysyttiin perusteluita sille, miksi yrittäjyys ei kiinnosta. Nykyisessä työpaikassaan hyvin viihtyvät eivät luonnollisesti ole kiinnostuneet yrittäjyydestä. Muina tärkeinä syinä mainitaan ikä.

Yrittäjyys koetaan liian riskialttiiksi ja epävarmaksi. Alalla on paljon tarjontaa ja oman asiakaskunnan löytäminen koetaan liian suureksi haasteeksi. Lisäksi alan kiristynyt kilpailutilanne koetaan ongelmaksi, lisäksi alalla arvioitiin olevan suuntaus suuriin keskitettyihin ulkoistuksiin, ei pienien yritysten käyttöön.

"Alalla jo kova kilpailu ja suurilla toimijoilla olleista YT-neuvotteluista on "vapautunut" paljon IT-ihmisiä." "Alalla on jo nyt aivan liikaa tarjontaa. Pitäisi vaihtaa jollekin muulle tai yrittää etsiä jokin hyvin rajattu työ." "Kehitys menossa enemmän suuriin ulkoistuksiin, pienistä toimijoista pyritään eroon."

Yrittäjinä toimivilta kysyttiin myös, onko yrittäjyys vastannut odotuksia. Vastanneista yrittäjistä valtaosa kokee yrittäjyyden vastanneen odotuksia. Omasanaisissa kommentteissa on sekä positiivisia että negatiivisia perusteluita ja luonnehdintoja työstä. Näinhän on tietenkin odotustenkin suhteen, ne eivät lähtökohtaisesti ole pelkäämään positiivisia, vaan alan haasteet tunnistetaan hyvin.

Yrittäjät näkivät haasteena kovan kilpailun, joka on tehnyt yrittämisestä hankalaa. Lisäksi valitettiin, ettei alalla ole pieniltä kotimaisilta yrityksiltä ostamisen kulttuuria, vaan hankinnat suuntautuvat enemmän isoille toimijoille. Oikeanlaisen kontaktiverkon luominen on elintärkeää asiakkaiden ja projektien saamiseksi. Myös byrokratia kiusaa.

"Suomeen pitäisi saada kotimaisilta yrittäjiltä ostamisen kulttuuri. Nyt mennään ostamisessa liikaa Tieto, CGI, Accenture linjalla." "Yksityisyrittäjän mahdollisuudet tuloksetkoon ovat kontaktiverkon varassa. Isot yritykset ja armoston kilpailu kuristavat pienyrittäjän nopeasti hengiltä." Työllistyminen alalla ei ole vaikeaa, jos vain osaa näyttää että osaa tehdä juttunsa. Kattavalla Github profiililla saa jo viikoittaisia työtarjouksia ympäri maailmaa."

Yrittäjyyteen tyytyväiset kokevat tärkeänä mm. oman vapauden asiakastyön palkitsevuuden.

"Olen pystynyt saavuttamaan vastaava elintaso yrittäjänä kuin olisin työntekijänä. Saa päättää itse monta asiaa, kuten työaikoja, lomaa yms. Riippumattomuus suurin etu, eikä tarvitse käyttää energia työpaikkapolitiikkaan ja yt-keskusteluihin. Voi siis keskittyä olennaiseen ja sellaiseen mihin itse pysty vaikuttamaan."

"Asiakkaiden käytännön ongelmien selvittäminen, ratkaisujen toteuttaminen ja loppukäyttäjä koulutus on äärimmäisen mielenkiintoista, haastavaa ja palkitsevaa. Lisää tällaista duunia."